

**Skupština Crne Gore
Parlamentarni institut
Istraživački centar**

Istraživački rad:

**Pojedini elementi pravnog okvira u vezi sa registrima prebivališta i
boravišta u nekoliko zemalja Evropske unije i regiona**

Podgorica, januar 2019. godine

Broj: 1 /2019

Klas. br: 00-52-4/18-107/1

Datum: januar 2019. godine

Pripremili: Sandra Brajušković, istraživač-analitičar u Istraživačkom centru
Milena Vujović, saradnik u Istraživačkom centru
Goran Blagojević, saradnik u Istraživačkom centru

**Stavovi izrečeni u tekstu ne predstavljaju zvaničan stav Skupštine Crne Gore.*

***Svi pojmovi upotrijebljeni u istraživačkom radu u muškom gramatičkom rodu obuhvataju muški i ženski rod lica na koja se odnose.*

SADRŽAJ

UVOD	4
KOMPARATIVNI PREGLED.....	6
Bosna i Hercegovina	6
Estonija	8
Hrvatska	11
Litvanija.....	12
Njemačka.....	13
Slovenija.....	15
Srbija.....	16
IZVORI INFORMACIJA.....	19

UVOD

Bezbjedni i efikasni sistemi za registraciju i identifikaciju stanovništva, uključujući i registraciju boravišta, kao komponente infrastrukture za upravljanje identitetom indirektno, ali značajno, određuju u kojoj mjeri ljudi uživaju određena osnovna prava. U zavisnosti od odredbi koje su na snazi, ovi sistemi mogu doprinijeti da se građanima obezbijedi širok spektar prava kao što su pravo na imovinu, privatnost, slobodu kretanja i slobodan izbor mjesta boravka kao i pristup socijalnim službama, uključujući i obrazovanje, zdravstvenu zaštitu i socijalnu sigurnost.¹

Registracija stanovništva ne vrši se u svim državama. Međutim, sistem registracije stanovništva u državama u kojima postoji može biti sredstvo za postizanje primjene osnovnih obaveza i međunarodnih standarda u tri različita područja: vladavina prava, pravo glasa i pravo na slobodu kretanja (naročito u pogledu izbora mjesta prebivališta).²

Kada je funkcionalan, sistem registracije stanovništva može da pruži pouzdane informacije koje se mogu koristiti u različite svrhe. Na primjer, informacije koje se prikupljaju kroz redovne sisteme registracije stanovništva koriste se za planiranje, budžetiranje i oporezivanje; izdavanje identifikacionih dokumenata; utvrđivanje podobnosti za glasanje i pristup obrazovanju, zdravstvenoj zaštiti, socijalnom osiguranju, socijalnom i penzionom sistemu; i utvrđivanje odgovornosti ili podobnosti za odsluženje vojnog roka.³

Međutim, registraciju stanovništva ne treba miješati sa građanskom registracijom. Građanska registracija prvenstveno se vrši u cilju izdavanja pravnih dokumenata i u statističke svrhe, i ograničena je na prikupljanje i registraciju živorođenih i mtrvorodenih, zaključenja braka, razvoda, poništenja braka, sudskog razdvajanja, usvajanja, zakonskih promjena imena i priznanja djece. Registracija stanovništva obuhvata neke (ili sve) događaje obuhvaćene građanskom registracijom, ali takođe uključuje i širi spektar događaja, kao što su evidentiranje prebivališta i promjena adrese.⁴

Definicije boravišta i prebivališta

Boravište (lat. *quasi domicilium*; engl. *residence*) se definiše kao mjesto u kojem se određena osoba nalazi, izvan mjesta prebivališta, s namjerom da tu ostane samo određeno vrijeme. Za boravište su potrebna dva uslova: objektivni (da se osoba stvarno nalazi u određenom mjestu izvan mjesta prebivališta) i subjektivni (da ima namjeru da u tom mjestu ostane samo privremeno).¹

Prebivalište (engl. *domicile, habitual residence*) se definiše kao mjesto u kojem se fizičko lice sa odobrenim trajnim boravkom nastanilo da u njemu živi. Ova definicija podrazumijeva dva elementa: faktički i voljni. Faktički element predstavlja prisustvo lica u nekom mjestu, a voljni namjera tog lica da u tom mjestu trajno ostane.

Izvor: Pravni leksikon, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 2007, str. 108 i 1237

¹ Compendium of Good Practices in Identity Management in the OSCE Region, OSCE/ODIHR 2017, <https://www.osce.org/odihr/346906?download=true> (26.12.2018)

² Uputstvo za registraciju stanovništva, OSCE/ODIHR 2018, <https://www.osce.org/me/odihr/384882?download=true> (26.12.2018)

³ *Ibid.*

⁴ *Ibid.*

S tim u vezi, u ovom radu, Istraživački centar je na osnovu upućenog zahtjeva za izradu istraživačkog rada prikupio, sistematizovao i obradio podatke u vezi sa određenim elementima zakonodavnog okvira koji se odnose na registar, odnosno evidencije prebivališta i boravišta, kako u državama članicama Evropske unije, tako i u zemljama regiona. U tom kontekstu, radom su obuhvaćene sljedeće zemlje: **Bosna i Hercegovina, Estonija, Hrvatska, Litvanija, Njemačka, Slovenija i Srbija**. Podaci u vezi sa navedenom tematikom prikupljeni su analizom pravnog okvira koji uređuje ovo pitanje, te uvidom u zvanične internet stranice relevantnih institucija i organizacija. Međutim, tokom čitanja rada neophodno je imati u vidu određene terminološke nedoumice, kao i činjenicu da se pravni okvir kojim je regulisano ovo pitanje razlikuje od zemlje do zemlje.

KOMPARATIVNI PREGLED

Bosna i Hercegovina

*Zakon o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine*⁵ uređuje prebivalište i boravište državljana Bosne i Hercegovine i boravište raseljenih lica u Bosni i Hercegovini.

U skladu sa odredbama Zakona, prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta, kao i adrese stanovanja, obavezno je za sve državljane dok je prijavljivanje i odjavljivanje boravišta dobrovoljno. Takođe, Zakon predviđa da državljani mogu prijaviti samo jedno prebivalište na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Državljanin koji prijavljuje svoje prebivalište ili boravište nadležnom organu daje sljedeće podatke o svom novom prebivalištu ili boravištu: jedinstveni matični broj; ime; prezime; pol; datum, mjesto opština i zemlja rođenja; prebivalište ili boravište; poštanski broj; ulica; kućni broj/broj stana; entitet; kanton prebivališta; državljanstvo BiH; naziv entiteta; promjena imena i boravišni status (prebivalište ili boravište).

Državljanin nije dužan da se lično odjavi u prethodnom mjestu prebivališta ili boravišta. Odjavu izvršava službeno lice u prethodnom mjestu prebivališta ili boravišta. Takođe, državljani obavještavaju nadležni organ o promjeni kućne adrese ali nijesu dužni da prijave promjenu adrese stanovanja, ako je do te promjene došlo usljed odluke lokalnih organa da promjene naziv ulice ili broj kuće/stana. U tom slučaju nadležni organ će po službenoj dužnosti upisati promjenu u evidenciju prebivališta i boravišta.

Prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta i boravišta vrši lice koje se prijavljuje odnosno odjavljuje, ili ovlašćeni zakonski zastupnik, dok prijavljivanje i odjavljivanje maloljetnog lica vrši roditelj, staratelj, odnosno organ starateljstva.

U skladu sa Zakonom, državljani BiH može prijaviti odnosno odjaviti prebivalište ili boravište i adresu stanovanja elektronskim putem kod nadležnih organa sa sigurnim elektronskim potpisom ovjerenim kvalifikovanom potvrdom, a u skladu sa uputstvom koje donosi Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine. Nadležni organ može rješenjem odbiti zahtjev za izdavanje uvjerenja, ako utvrdi da elektronski potpis nije u skladu sa zakonskim uslovima. Takođe, prilikom prijavljivanja i odjavljivanja prebivališta državljani su dužni da daju tačne i istinite podatke. Međutim, ukoliko se u postupku provjere dokaza o pravu na prebivalište utvrdi da stranka nije dala tačne i istinite podatke, nadležni organ će rješenjem odbiti zahtjev za prijavu, odnosno odjavu prebivališta ili boravišta i adrese stanovanja.

U postupku prijavljivanja prebivališta i adrese stanovanja državljani su dužni da prilože dokaz da imaju valjan osnov za prebivalište na adresi na kojoj se prijavljuju. Kao dokaz da državljani ima valjan osnov za prebivalište na adresi na kojoj se prijavljuje smatra se jedan od sljedećih dokaza:

- a) dokaz o vlasništvu ili suvlasništvu ili posjedu stana, kuće ili drugog objekta za stanovanje;
- b) ovjeren ugovor o zakupu ili ovjeren ugovor o podstanarskom odnosu uz ovjeren dokaz o vlasništvu ili suvlasništvu ili posjedu stanodavca;

⁵ Zakon o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine ("Sl. glasnik BiH", br. 32/2001, 56/2008 i 58/2015), <https://www.paragraf.ba/propisi/bih/zakon-o-prebivalistu-i-boravistu-drzavljana-bosne-i-hercegovine.html> (25.12.2018)

- c) potvrda da se pred nadležnim organom vodi spor o vlasništvu, odnosno da je pokrenut postupak legalizacije ili uknjižavanja objekta, stana ili kuće na adresi na kojoj se prijavljuje prebivalište.

Kao valjan dokaz za prebivalište smatra se i ovjerena izjava stanodavca iz koje je vidljivo da stanodavac ispunjava prethodno navedene uslove i da daje pristanak da određeno lice bude prijavljeno na njegovoj adresi stanovanja.

Građanin je dužan da nadležnom organu prijavi svoje prebivalište u roku od 15 dana od dana nastanjenja na adresi na kojoj prijavljuje prebivalište. Takođe, postupak od podnošenja zahtjeva za prijavu prebivališta do odjave ranijeg prebivališta i do prijave novog prebivališta ne može trajati duže od 15 dana.

Boravište u BiH u skladu sa ovim Zakonom mogu prijaviti kod nadležnog organa državljani koji imaju ličnu kartu i prebivalište na teritoriji BiH ili punoljetni državljani BiH koji imaju pasoš i prijavljen boravak u inostranstvu. Maloljetna lica mogu prijaviti boravak na adresi boravka roditelja ili na drugoj adresi uz odobrenje roditelja. Prilikom prijavljivanja i odjavljivanja boravišta državljani su dužni da daju tačne i istinite podatke.

Državljanin koji ima prijavljeno prebivalište u BiH mogu prijaviti boravište u drugom opštinskom mjestu u BiH, a najduže do godinu dana bez prekida. Nakon isteka godinu dana državljani BiH mogu ponovo prijaviti boravište. Državljanin je dužan da prijavi adresu boravišta u BiH u roku od 15 dana od dana dolaska u mjesto boravišta, pri čemu zadržava prebivalište. U postupku prijave boravišta državljanin navodi razloge boravka, adresu na kojoj se prijavljuje boravište, te period za koji se prijavljuje. Državljanin koji ima prijavljen boravak u inostranstvu, a nema prijavljeno prebivalište u BiH, dužan je da prilikom boravka u BiH prijavi boravište kod nadležnog organa u roku od osam dana, pri čemu zadržava prijavljen boravak u diplomatsko-konzularnoj mreži.

Evidencija prebivališta i boravišta

Agencija u skladu sa *Zakonom o Agenciji za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine* putem elektronske obrade podataka vodi i održava centralnu evidenciju podataka o prebivalištu i boravištu državljana. S druge strane, entitetska ministarstva unutrašnjih poslova mogu održavati elektronsku evidenciju podataka o prebivalištu i boravištu državljana na području entiteta. Takođe, svaki nadležni organ putem elektronske obrade podataka vodi i održava lokalnu evidenciju o prebivalištu i boravištu državljana.

Organi ovlašćeni za vođenje i održavanje centralne, entitetskih i lokalnih evidencija mogu samo prikupljati, obrađivati, pohranjivati i koristiti lične podatke iz evidencije u svrhu sprovođenja ovog Zakona. Takođe, državljani BiH imaju pravo da budu obaviješteni o tome da li se njihovi lični podaci nalaze u centralnoj, entitetskoj i lokalnoj evidenciji i imaju pravo da im se ti podaci saopšte u jasnoj formi.

U slučaju da se utvrdi da su takvi podaci obrađeni na nezakonit ili nepravilan način, državljanin o čijim se podacima radi ima pravo na ispravku ili brisanje tih podataka. Takva ispravka ili brisanje podatka je za datog državljanina besplatna.

Sva fizička i pravna lica, javni organi, agencije ili bilo koji drugi organ, osim nosioca podataka i kontrolora obrađivača i lica koja su pod direktnom nadležnošću kontrolora ili obrađivača ovlašćeni da obrađuju podatke, mogu podnijeti zahtjev da im se izvrši prenos podataka iz evidencije prebivališta i boravišta. Javni organi, zahtjev za prenos podataka mogu podnijeti samo ako imaju valjan pravni osnov za prenos podataka koji proizlazi iz njihove zakonom utvrđene nadležnosti, a sva druga fizička i pravna lica, agencije ili drugi

organi dužni su da dokažu da imaju legitiman pravni interes. Nadležni organ će odbiti zahtjev za prenos podataka u slučaju da zahtjev ne sadrži valjan pravni osnov ili ne dokazuje legitiman pravni interes, kao i u svim slučajevima kad postoji sumnja da će traženi podaci biti zloupotrijebljeni. U zavisnosti od dokazanog legitimnog pravnog interesa, ili zakonom utvrđene nadležnosti, određuje se obim podataka koji se prenose, što pored imena i adrese može uključivati i podatke o mjestu i datumu rođenja i drugo. Preneseni podaci mogu se koristiti samo u svrhu za koju je prenos podataka izvršen. Ministarstvo civilnih poslova BiH i nadležni organi obavezni su da preduzmu dovoljne sigurnosne mjere da bi se obezbijedila zaštita svih podataka iz centralne i lokalnih evidencija i svih podataka prenesenih na druge ovlašćene organe.

Estonija

*U pravnom sistemu Estonije ne postoji poseban zakon koji se tiče registra prebivališta i boravišta, već su pitanja u vezi sa podacima o prebivalištu regulisana **Zakonom o registru stanovništva**. Registar stanovništva sadrži validne i precizne podatke o prebivalištu svakog pojedinca čime je državnim i lokalnim organima omogućeno vršenje nadležnosti koje se tiču stanovništva. Pojedinci moraju voditi računa o tačnosti prilikom dostavljanja informacija koje se unose u registar stanovništva u vezi sa mjestima prebivališta u Estoniji i inostranstvu.⁶*

*Zakon o registru stanovništva⁷ Estonije predstavlja pravni osnov koji uređuje pitanja sadržaja podataka u registru stanovništva, te postupka unošenja podataka i vođenja registra, obrade podataka i pristupa podacima, unošenja **podataka u vezi sa prebivalištem** u registar stanovništva, uključujući i vršenje nadzora nad vođenjem registra stanovništva. Svrha Zakona je da obezbijedi prikupljanje osnovnih ličnih podataka subjekata registra stanovništva u jedinstvenu bazu podataka u cilju obavljanja funkcija države i jedinica lokalne samouprave koje su predviđene zakonom prilikom ostvarivanja prava, sloboda i obaveza stanovnika i vođenja evidencije o registraciji stanovništva.*

Subjekom registra stanovništva smatra se građanin Estonije, građanin Evropske unije, države članice Evropskog ekonomskog prostora ili Švajcarske Konfederacije koji ima registrovano prebivalište u Estoniji ili stranac koji ima boravišnu dozvolu ili pravo boravka u Estoniji.

Registar stanovništva predstavlja **opšti nacionalni registar** i jedinstvenu bazu podataka o građanima Estonije i stranim državljanima koji borave u Estoniji na osnovu prava boravka ili boravišne dozvole. Za upravljanje registrom stanovništva nadležno je Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Kada su u pitanju opšti principi vođenja registra stanovništva, shodno odredbama Zakona, potrebno je obezbijediti sljedeće:

- zaštitu privatnog života stanovnika,
- registraciju subjekata registra stanovništva u skladu sa administrativno-teritorijalnom organizacijom države,

⁶ Republic of Estonia, Ministry of Interior: Residence Procedures <https://www.siseministeerium.ee/en/residence-procedures> (25.12.2018)

⁷ Population Register Act <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/516012014003/consolide> (24.12.2018)

- pristup državnih organa i organa jedinice lokalne samouprave, te i fizičkih i pravnih lica podacima iz registra stanovništva za obavljanje javnih zakonskih nadležnosti dodijeljenih takvim institucijama ili licima zakonom ili na osnovu zakona,
- pristup pravnih i fizičkih lica sa legitimnim interesom podacima u registru stanovništva.

Osim niza ličnih podataka o subjektu registra stanovništva predviđenih Zakonom⁸ (ime i prezime, datum i mjesto rođenja, pol, podaci o državljanstvu, kontakt podaci i slično) registar **sadrži podatke o prebivalištu**.

Kada su u pitanju podaci prebivalištu, registar stanovništva sadrži sljedeće:

- adresu stanovanja;
- vrijeme upisa adrese stanovanja u registar stanovništva;
- vrijeme promjene podataka o prebivalištu upisanom u registar stanovništva;
- u slučaju lica koje je subjekat registra stanovništva i koje ima prebivalište u stranoj državi ili koje je došlo iz strane države, naziv države, administrativna jedinica i adresa stanovanja (ukoliko postoje podaci o adresi);
- u slučaju državljanina Estonije koji ima pravo glasa i koji stalno boravi u stranoj državi, posljednje stalno prebivalište te osobe ili njenih roditelja (djedova i baka) u Estoniji u ruralnoj opštini ili gradu ili gradskom okrugu u Talinu na osnovu administrativno-teritorijalne organizacije koja je važi u to vrijeme (na osnovu prijave lica).

Posebним poglavljem Zakona o registru stanovništva uređeno je pitanje **unošenja podataka o prebivalištu** u registar stanovništva. Lice koje je subjekat registra stanovništva u obavezi je da obezbijedi tačnu sopstvenu adresu prebivališta, svoje maloljetne djece i lica nad kojima ima strateljstvo upisanih u registar stanovništva.

Ukoliko se lice (subjekat registra stanovništva), maloljetna djeca i lica pod njegovim starateljstvom trajno nastane u drugom prebivalištu, to lice mora dostaviti **adresu novog prebivališta** za upis u registar stanovništva **u roku od trideset dana od dana nastanjenja u novom prebivalištu**.

Kako bi adresa prebivališta bila upisana u registar stanovništva, lice pisanim putem mora obavijestiti nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave o svom prebivalištu. Estonski državljanin koji stalno boravi u stranoj državi i stranac u skladu sa Zakonom o konzularnim poslovima dostavlja podatke o svom prebivalištu konzularnom službeniku Estonije shodno proceduri predviđenoj navedenim zakonom. Lica koja žele da unesu istu adresu prebivališta u registar stanovništva mogu podnijeti zajedničku prijavu prebivališta. Osim toga, lica mogu **dostaviti prijavu prebivališta digitalnim putem**.

Odredbama Zakona o registru stanovništva predviđeno je da se u prijavi prebivališta navodi adresa jednog prebivališta. Ukoliko lice koristi nekoliko mjesta prebivališta, dostavlja jednu adresu po sopstvenom izboru za upis u registar stanovništva. Lice može takođe dostaviti kontakt detalje u prijavi prebivališta.

Kada su u pitanju detalji o adresi koju lice navodi u prijavi prebivališta, lice navodi stambeni objekat ili stan u kojem ima stalno prebivalište (stan) izuzev u sljedećim slučajevima:

⁸ Detaljnije vidjeti član 21 Zakona o registru stanovništva.

- ukoliko lice podnese zahtjev za upis u registar stanovništva adrese objekta u izgradnji koji je u njegovom vlasništvu ili adresu nekog drugog prostora koji mu pripada kao adresa prebivališta jednog ili više lica koja žive zajedno sa njim;
- ukoliko lice dokaže da koristi drugi prostor koji nije stan kao prebivalište;
- ukoliko lice nije vlasnik stana navedenog u prijavi prebivališta, u tom slučaju lice, uz prijavu prebivališta, prilaže kopiju dokumenta kojim potvrđuje svoje pravo na upotrebu stana ili dozvolu vlasnika stana za unošenje podataka iz prijave o prebivalištu u registar stanovništva. Ukoliko lice dostavlja prijavu prebivališta poštom, uz prijavu mora dostaviti kopiju strane identifikacionog dokumenta koja sadrži lične podatke. Sa druge strane, ukoliko prijava prebivališta sadrži digitalni potpis datog lica, u tom slučaju nije potrebno dostavljati lične podatke iz identifikacionog dokumenta.

Formu prijave prebivališta i instrukcije u vezi sa tim izdaje Ministarstvo za regionalna pitanja.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave utvrđuje u roku od deset radnih dana od dana prijema prijave prebivališta, usaglašenost prijave prebivališta za zahtjevima i unosi adresu stanovanja u registar stanovništva ili odbija da je unese, u zavisnosti od toga da li su ispunjeni dati uslovi.

Adresa koja je upisana u registar stanovništva ne garantuje licu pravo na upotrebu prostora na toj adresi kao sopstvenog prebivališta ukoliko lice nema pravo na upotrebu tog prostora na osnovi predviđenoj zakonom.

Adresa prebivališta ima **pravno dejstvo** u slučaju:

- izbora za Parlament, izbora za Evropski parlament, izbora za skupštinu jedinice lokalne samouprave, referenduma i istraživanja javnog mnjenja;
- prikupljanja prihoda od poreza u budžet jedinica lokalne samouprave u skladu sa zakonodavstvom o porezima;
- vršenja javnih nadležnosti ukoliko su te nadležnosti u vezi sa prebivalištem.

Pravno dejstvo adrese prebivališta počinje od dana kada nadležni organ jedinice lokalne samouprave primi prijavu prebivališta, pod uslovom da nadležni organ nije odbio da unese adresu prebivališta u registar stanovništva.

Upotreba podataka iz registra stanovništva vrši se u skladu sa Zakonom o registru stanovništva i Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti. Nadzor nad zaštitom podataka vrše Inspektorat za zaštitu podataka i Ministarstvo unutrašnjih poslova kao ovlašćeni administrator. *Inspektorat za zaštitu podataka je nezavisno tijelo osnovano u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, u cilju vršenja nadzora nad zaštitom podataka, čijeg rukovodioca imenuje Vlada Estonije na period od pet godina na predlog ministra pravde i na osnovu mišljenja Ustavnog odbora Parlamenta Estonije.*

Prilikom vođenja registra stanovništva obezbjeđuje se zaštita privatnog života pojedinaca. Pojedinci koji učestvuju u obradi informacija u registru stanovništva dužni su

da vode računa o tajnosti podataka u registru stanovništva Obaveza čuvanja tajne važi i nakon prestanka radnog odnosa ili službe.⁹

Hrvatska

U skladu sa *Zakonom o prebivalištu*¹⁰ u Hrvatskoj se **prebivalište** definiše kao mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj na kojoj se osoba trajno nastanila radi ostvarivanja svojih prava i obaveza vezanih za životne interese, kao što su porodični, profesionalni, ekonomski, socijalni, kulturni i drugi interesi, dok je **boravište** mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj gdje osoba privremeno boravi, ali se na toj adresi nije trajno nastanila u smislu odredbi koje se odnose na prebivalište. Prebivalište i boravište obavezno se prijavljuju državnom organu (policijskoj upravi ili stanici Ministarstva unutarnjih poslova) nadležnom prema mjestu u kome osoba ima prebivalište ili boravište.

S ciljem vođenja evidencije u ovoj oblasti, ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove vodi **Zbirku podataka o prebivalištu i boravištu**, koja sadrži podatke o:

- osobama koje imaju prijavljeno prebivalište na teritoriji Republike Hrvatske;
- osobama koje su prijavile boravište na teritoriji Republike Hrvatske;
- osobama koje su odjavile prebivalište zbog trajnog iseljenja iz Republike Hrvatske;
- osobama koje su nadležnom organu prijavile privremeni odlazak iz Republike Hrvatske koji traje duže od godinu dana;
- svim prijavljenim prebivalištima i boravištima;
- utvrđenim prebivalištima i adresama za kontakt beskućnika;
- osobama kojima je po službenoj dužnosti odjavljeno prebivalište;
- obavještenjima osoba koje su dale stan na korišćenje drugim osobama na period duži od tri mjeseca;
- adresama za dostave u sudskim postupcima koje su osobe nadležnom organu prijavile u skladu sa odredbama propisa kojima je uređen parnični postupak.

Zbirka podataka vodi se u okviru centralnog informacionog sistema ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, a adresni podaci moraju biti usklađeni sa propisima kojima se uređuje vođenje teritorijalnih jedinica. Način vođenja Zbirke podataka o prebivalištu i boravištu pravilnikom propisuje ministar nadležan za unutrašnje poslove.

Ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove nadležnom organu koji vodi registar birača elektronskim putem, bez odlaganja, dostavlja podatke o svim promjenama u Zbirci podataka o prebivalištu za osobe koje su navršile 18 godina života, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje vođenje registra birača.

U skladu sa *Zakonom o registru birača*¹¹ upisivanje u registar birača vodi se na osnovu podataka iz evidencije o državljanstvu, zbirke podataka o prebivalištu i boravištu, kao i evidencije putnih isprava.

⁹ Republic of Estonia, Ministry of Interior: Protection of information in the population register <https://www.siseministeerium.ee/en/population-register> (25.12.2018)

¹⁰ Zakon o prebivalištu („Narodne novine“ br. 144/12 i 158/13) <https://www.zakon.hr/z/557/Zakon-o-prebivali%C5%A1tu> (25.12.2018)

¹¹ Zakon o registru birača („Narodne novine“ br. 144/12 i 105/15) <https://www.zakon.hr/z/558/Zakon-o-registru-bira%C4%8Da> (25.12.2018)

Litvanija

U Litvaniji, uslovi i procedura za prijavu boravišta kao i način obrade podataka u vezi sa prijavom boravišta regulisani su *Zakonom o prijavi boravišta*¹².

U skladu sa ovim Zakonom, prijavu boravišta podnose:

- 1) Državljeni Republike Litvanije koji su rođeni i žive na teritoriji Republike Litvanije, koji žive na teritoriji Republike Litvanije duže od 183 dana godišnje ili koji su promijenili adresu boravišta na teritoriji Republike Litvanije;
- 2) Državljeni država članica Evropske unije ili Evropske asocijacije za slobodnu trgovinu i članovi njihove porodice koji su došli sa namjerom da žive na teritoriji Republike Litvanije duže od tri mjeseca u periodu od pola godine, koji su u skladu sa *Zakonom o pravnom statusu stranaca* stekli pravo na boravak na teritoriji Republike Litvanije ili koji su promijenili adresu boravišta na teritoriji Republike Litvanije;
- 3) Strani državljani i lica bez državljanstva koji su stekli pravo na boravak na teritoriji Republike Litvanije u skladu sa *Zakonom o pravnom statusu stranaca*, koji žive ili su promijenili adresu boravišta na teritoriji Republike Litvanije;
- 4) Lica koja su prijavila boravište na određeni vremenski period ili nakon isteka tog perioda upisani u registar nerezidenata.

Takođe, Zakonom je predviđena i obaveza prethodno navedenih lica da odjave boravište ukoliko napuštaju teritoriju Republike Litvanije na period duži od šest mjeseci. Prijavu boravišta za maloljetna lica podnose njihovi roditelji, staratelji, usvojitelji ili drugi zakonski zastupnici. Maloljetna lica koja su stekla punu poslovnu sposobnost sami prijavljuju boravište. S druge strane, maloljetna lica koja su navršila 16 godina sami prijavljuju boravište ukoliko ne žive sa roditeljima, starateljima, usvoiteljima ili drugim zakonskim zastupnicima.

Obavezu **prijave druge adrese boravišta** na teritoriji Republike Litvanije nemaju:

- 1) diplomate i ostala lica na diplomatskim i konzularnim pozicijama i njihovi članovi porodice;
- 2) lica u aktivnoj službi u Vojsci;
- 3) lica na bolničkom liječenju;
- 4) redovni studenti iz zemalja članica Evropske unije ili Evropske asocijacije za slobodnu trgovinu;
- 5) lica u kaznenim institucijama;
- 6) pomorci.

Osim toga, **prijava boravišta** nije obavezna za:

- 1) strance u diplomatskim i konzularnim misijama ili predstavnike međunarodnih organizacija akreditovanih u Republici Litvaniji i članove njihovih porodica;
- 2) strance koji su predstavnici stranih medija i članove njihovih porodica.

Prilikom prijave i odjave boravišta, neophodno je da osoba navede sljedeće podatke: jedinstveni matični broj ili datum rođenja (u slučaju da osoba ne posjeduje jedinstveni matični broj Republike Litvanije), ime, prezime, datum podnošenja prijave boravišta, nacionalnost, lični dokumenti odnosno, za strance, lični dokument kojim se potvrđuje njihov legalan ulazak i boravak na teritoriji Republike Litvanije, adresa boravišta, podaci

¹² Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymas, <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.60193/ltCDTVwwYk> (24.12.2018)

davaoca smještaja, jedinstveni broj objekta u katastru nepokretnosti, datum do kojeg je prijava boravišta validna (u slučajevima kada se boravište prijavljuje na određeni vremenski period) kao i ime države i datum odlaska (u slučaju kada je naveden datum odlaska).

Organ nadležan za prijem prijave boravišta, koji koristi državne registre, ima obavezu da provjeri ispravnost podataka navedenih u prijavi boravišta i ima pravo da od lica koje je podnijelo prijavu boravišta ili davaoca smještaja zatraži dokumenta kojima se potvrđuju navedeni podaci. Organ nadležan za prijem prijave boravka briše podatke u sljedećim slučajevima:

- 1) kada državljani država članica Evropske unije ili Evropske asocijacije za slobodnu trgovinu i članovi njihovih porodica izgube pravo boravka na teritoriji Republike Litvanije;
- 2) ukoliko dođe do poništenja dokumenta na osnovu kojeg je stranac stekao pravo na boravak na teritoriji Republike Litvanije;
- 3) ukoliko organ odnije da izda ili izmijeni dokument na osnovu kojeg stranac stiče pravo na boravak na teritoriji Republike Litvanije;
- 4) nakon isteka roka važenja dokumenta na osnovu kojeg je stranac stekao pravo na privremeni boravak na teritoriji Republike Litvanije;
- 5) u slučaju gubitka litvanskog državljanstva, ukoliko lice, u roku od tri mjeseca od gubitka litvanskog državljanstva, ne podnese zahtjev za izdavanje dokumenta na osnovu kojeg stiče pravo na boravak na teritoriji Republike Litvanije;
- 6) ukoliko davalac smještaja podnese zahtjev za brisanje netačnih podataka lica koje je u prijavi boravišta kao mjesto boravka navelo objekat u njegovom vlasništvu.

Takođe, u skladu sa Zakonom, lični podaci iz prijave boravišta ističu nakon smrti tog lica. Davalac smještaja ima pravo da od nadležnih organa zatraži informacije o licima koje su kao mjesto boravka navela objekat u njegovom vlasništvu te podatke o izmjenama, ispravkama ili brisanju podataka u prijavi boravišta.

Njemačka

Pitanje registracije boravišta stanovništva u Njemačkoj uređeno je *Saveznim zakonom o registraciji*¹³. Nadležnosti organa za registraciju određuju se u skladu sa zakonodavstvom pokrajina.

Prema Zakonu o registraciji, organi nadležni za registraciju u obavezi su da registruju sva lica koja imaju mjesto boravišta na njihovoj teritoriji kako bili u mogućnosti da identifikuju stanovnike i njihova mjesta boravišta i provjere takve informacije. U tom cilju, nadležni organi vode registre stanovništva koji sadrže podatke prikupljene od pojedinaca, razmjenom podataka među državnim organima ili na drugi zvaničan način.

Organi za registraciju izdaju informacije iz registara stanovništva, saraduju u skladu sa ovim zakonom ili drugim zakonom sa drugim javnim organima radi obavljanja njihovih zadataka i prenose podatke. Osim toga, ovi organi izdaju informacije iz registara stanovništva, saraduju u skladu sa propisima sa drugim državnim organima u cilju vršenja nadležnosti i prenose podatke. Međutim, prikupljanje, obradu i upotrebu ličnih podataka

¹³ Federal Act on Registration

http://www.gesetze-im-internet.de/englisch_bmg/englisch_bmg.html#p0184 (26.12.2018)

koji se čuvaju u registrima stanovništva, nadležni organi mogu koristiti isključivo u skladu sa propisima. Podaci o licima koja nijesu u obavezi da se registruju mogu se prikupljati, obrađivati i koristiti isključivo uz pristanak u skladu sa zakonodavstvom o zaštiti podataka pokrajine koja je u pitanju.

U cilju obavljanja svojih zadataka i vođenja registra stanovništva, organi nadležni za registraciju čuvaju podatke koji se odnose na ime, prezime, vjersko ime, datum i mjesto rođenja, pol, državljanstvo, zakonsko članstvo u vjerskoj zajednici u skladu sa javnim pravom i slično. U **kontekstu boravišta**, registar sadrži podatke o trenutnoj adresi, prethodnoj adresi na teritoriji u nadležnosti organa za registraciju i adresi posljednjeg glavnog ili jedinog mjesta boravišta i posljednjeg sekundarnog boravišta van teritorije u nadležnosti organa za registraciju, uz navođenje glavnog i sekundarnog boravišta, uključujući zemlju za lica koja se dosele u Njemačku iz inostranstva i posljednju adresu u Njemačkoj. Kada su u pitanju lica koja odlaze u inostranstvo, registar sadrži i adresu i inostranstvu, uključujući zemlju. Registar sadrži i podatke o datumu useljenja, datumu iseljenja, datumu posljednjeg preseljenja iz boravišta u Njemačkoj i datum posljednjeg dolaska u Njemačku iz inostranstva.

Osim navedenih podataka, organi nadležni za registraciju čuvaju sljedeće podatke i napomene neophodne za provjeru tačnosti podataka u registru stanovništva:

1. u cilju pripreme i sprovođenja izbora i glasanja na nacionalnom i lokalnom nivou, činjenicu da pojedinac:
 - nema pravo glasa niti pravo da bude biran,
 - kao građanin Evropske unije treba da bude automatski upisan u birački spisak u Njemačkoj za izbore za Evropski parlament. Takođe, u registru se nalaze podaci u vezi sa teritorijalnom zajednicom ili izbornom jedincom u zemlji porijekla gdje je pojedinac posljednji put upisan u birački spisak,
 - kao njemački državljanin koji živi u inostranstvu treba da dobija obavještenje o parlamentarnim izborima i izborima za Evropski parlament. Osim toga, u registru se nalaze podaci u vezi sa trenutnom adresom pojedinca u inostranstvu.
2. u cilju procesa kreiranja i primjene elektronskih kriterijuma za umanjeње poreza na dohodak u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak.

Organi nadležni za registraciju mogu da obrađuju i koriste ove podatke isključivo u navedene svrhe i moraju preduzeti tehničke i organizacione mjere kako bi obezbijedili takvu obradu i upotrebu podataka. Dodatno, navedeni podaci obrađuju se i koriste samo u mjeri u kojoj je to potrebno za izvršenje relevantnog zadatka. U tom smislu, podaci koji se odnose na sprovođenje izbora mogu biti prenijeti samo organima nadležnim za pripremu i sprovođenje izbora, a podaci koji se tiču poreza samo Saveznoj centralnoj poreskoj kancelariji.

Licima koja su zaposlena u organima nadležnim za registraciju ili drugim tijelima koja djeluju u njihovo ime, u skladu sa Zakonom o registraciji, zabranjeno je prikupljanje, obrada ili upotreba ličnih podataka bez ovlašćenja.

Svaki pojedinac, koji započne život na određenom mjestu, mora **prijaviti boravište** organu

Prilikom preuzimanja dužnosti, poslodavac obavještava lica koja su zaposlena u organima nadležnim za registraciju ili drugim tijelima koja djeluju u njihovo ime o obavezama, pri čemu lice daje pisanu saglasnost za čuvanje podataka. Obaveza čuvanja podataka važi i nakon prestanka radnog odnosa.

nadležnom za registraciju **u roku od dvije sedmice od dana** useljenja. Takođe, svaki pojedinac koji se iseli iz određenog mjesta boravišta i ne preseli na drugo mjesto u Njemačkoj mora odjaviti svoje boravište kod nadležnog organa u roku od dvije sedmice od dana iseljenja.

Organ nadležan za registraciju dostavlja pojedincu na zahtjev potvrdu o registraciji koja može sadržati osnovne podatke poput imena i prezimena, pola, vjerskog imena, datuma i mjesta rođenja i trenutne adrese uz navođenje glavnog i sekundarnog mjesta boravišta ili može biti proširena podacima koji se odnose na izbore i poreze (prethodno navedeni u tekstu). Potvrde mogu biti izdate i elektronski.

Boravište se, shodno odredbama Zakona, definiše kao bilo koji zatvoreni prostor koji pojedinac koristi kako bi u njemu živo ili spavao. Smještaj na palubi broda mornarice takođe se smatra boravištem.

Ukoliko pojedinac ima više mjesta boravišta u Njemačkoj, jedno od tih mjesta smatra se glavnim mjestom boravišta kao mjesto na kojem pojedinac najčešće boravi. Sva ostala mjesta smatraju se sekundarnim mjestima boravišta.

Bez obzira na to da li prijavljuje ili odjavljuje mjesto boravišta, pojedinac koji je u obavezi da to učini informiše organ nadležan za registraciju o bilo kojem dodatnom mjestu boravka u Njemačkoj i mjestu koje se smatra glavnim mjestom boravišta. U slučaju bilo koje promjene glavnog mjesta boravišta, pojedinac mora obavijestiti organ nadležan za registraciju o novom mjestu boravišta u roku od dvije sedmice od dana promjene.

Pojedinici su u obavezi da sarađuju sa organom nadležnim za registraciju i u tom smislu moraju pružiti informacije neophodne za adekvatno vođenje registra stanovništva, obezbijediti uvid u neophodna dokumenta u cilju provjere informacija i pojaviti se lično pred organom nadležnim za registraciju.

Određeni pojedinci izuzeti su, u skladu sa Zakonom, od obaveze registracije i to: članovi diplomatskih misija ili strani konzularni predstavnici i članovi njihovih porodica, pod uslovom da nemaju njemačko državljanstvo i nijesu stalni državljani i lica koja su izuzeta u skladu sa međunarodnim ugovorima.

Takođe nema osnova za registraciju lica sa boravištem u Njemačkoj koja odlaze u kolektivni smještaj ili drugi zvanično obezbijedeni smještaj kako bi obavljala obaveznu vojnu službu, obavljala dobrovoljnu vojnu službu, obavljala civilnu alternativnu službu i slično, što je regulisano posebnim zakonima koji uređuju date oblasti.

Slovenija

U Sloveniji, pitanje prebivališta regulisano je odredbama *Zakona o prijavi prebivališta*,¹⁴ kojim se uređuje vođenje **Registra stalnog prebivališta**, za koji su zaduženi ministarstvo unutrašnjih poslova i nadležni državni organ.

Nadležni organ prikuplja lične podatke direktno od osoba na koje se podaci odnose, kao i od vlasnika nekretnina, ili iz postojećih baza podataka i evidencija. Lične podatke iz Registra, kao i evidencija utvrđenih ovim zakonom, mogu koristiti zaposleni u ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove i nadležnom državnim organu, za potrebe vršenja svojih poslova, kao i policijski službenici u okviru vršenja svojih zakonom predviđenih zadataka, te drugi korisnici koji za to imaju zakonsko ovlaštenje i pismenu

¹⁴ Zakon o prijavi prebivališča („Uradni list RS“, br. 59/06 – uradno prečišćeno besedilo, 111/07 i 52/16 – ZPPreb-1) <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1596> (25.12.2018)

saglasnost osobe na koju se podaci odnose ili, u slučaju prenošenja podataka, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita ličnih podataka, odnosno međunarodnim ugovorom.

Nadležni organ vodi i održava Registar za svoju teritoriju i prosljeđuje ga ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove, koje vodi i održava Registar stalnog prebivališta Republike Slovenije. U okviru Registra vodi se i evidencija domaćinstava. Nadležni organ vodi Registar na centralnom računaru, koji je direktno povezan sa centralnim registrom stanovništva. Podaci sadržani u Registru mogu se koristiti i za povezivanje s podacima iz evidencija o vozilima, vozačkim dozvolama, oružju, ličnim kartama, pasošima, kao i drugim evidencijama koje vodi nadležni organ u skladu sa zakonskim odredbama.¹⁵

Srbija

U Srbiji, *Zakonom o prebivalištu i boravištu građana*¹⁶ uređuje se prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta i boravišta kao i prijavljivanje privremenog boravka u inostranstvu, nadležnost i način vođenja odgovarajućih evidencija. U skladu sa Zakonom pravo na prebivalište u Republici Srbiji imaju svi građani Republike Srbije koji stalno žive na teritoriji Republike Srbije.

Punoljetni građani su dužni da prijave i odjave svoje prebivalište i boravište, kao i da prijave privremeni boravak u inostranstvu i povratak iz inostranstva dok prijavu i odjavu prebivališta, odnosno prijavu i odjavu boravišta za maloljetno lice ili lice bez poslovne sposobnosti, podnosi njegov roditelj, odnosno staratelj ili drugi zakonski zastupnik. Ako roditelji nemaju istu adresu stanovanja, prijavu i odjavu podnosi jedan od roditelja uz saglasnost drugog roditelja ili roditelj koji u skladu sa zakonom samostalno vrši roditeljsko pravo.

Prijava i odjava prebivališta i boravišta, kao i prijava privremenog boravka u inostranstvu i povratka iz inostranstva podnosi se nadležnom organu u mjestu u kome se prijavljuje ili iz koga se odjavljuje prebivalište ili boravište. Takođe, navedene prijave mogu se podnijeti i u elektronskom obliku i smatraju se urednim ako su podnijete sa ličnom kartom koja posjeduje kvalifikovani elektronski sertifikat za digitalno potpisivanje. Prilikom prijavljivanja i odjavljivanja prebivališta i boravišta, kao i prijave privremenog boravka u inostranstvu i povratka iz inostranstva, građani su dužni da daju istinite podatke.

Prijava i odjava prebivališta

Građanin je dužan da nadležnom organu prijavi svoje prebivalište u roku od osam dana od dana nastanjenja na adresi na kojoj prijavljuje prebivalište. Prijava prebivališta za maloljetno lice podnosi se u roku od tri mjeseca od njegovog rođenja, odnosno osam dana od dana nastanjenja na adresi na kojoj prijavljuje prebivalište dok se prijava prebivališta za lice bez poslovne sposobnosti podnosi u roku od osam dana od dana nastanjenja na adresi na kojoj se prijavljuje prebivalište. U skladu sa Zakonom, prijava prebivališta na novoj adresi stanovanja ujedno znači i odjavu prethodnog prebivališta na teritoriji Republike Srbije. Građanin može prijaviti prebivalište po osnovu prava svojine na stanu, ugovora o zakupu stana ili drugom pravnom osnovu.

Uz prijavu prebivališta, lice starije od 16 godina dužno je da priloži ličnu kartu, kao i druge isprave i dokaze značajne za prijavljivanje prebivališta, dok za lice mlađe od 16 godina koje ne posjeduju ličnu kartu, podnosilac prijave prilaže izvod iz matične knjige rođenih.

¹⁵ *Ibid.*

¹⁶ Zakon o prebivalištu i boravištu građana (*"Sl. glasnik RS", br. 87/2011*), https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_prebivalistu_i_boravistu_gradjana.html (25.12.2018)

Podatak o prebivalištu upisuje se u ličnu kartu lica koje se prijavljuje a podnosiocu prijave prebivališta za lica mlađe od 16 godina izdaje se odgovarajuća potvrda.

Nadležni organ rješenjem odbija prijavu prebivališta ako se ne može utvrditi da građanin ima namjeru da stalno stanuje na adresi koju prijavljuje.

Takođe, građanin je dužan da odjavi prebivalište ako se iseljava iz Republike Srbije u inostranstvo i u tok slučaju se izdaje odgovarajuća potvrda.

Prijava i odjava boravišta

Građanin je dužan da prijavi boravište nadležnom organu po mjestu boravišta u roku od osam dana od dana dolaska u mjesto boravišta. Prijava boravišta važi do isteka vremena navedenog u prijavi, a najduže dvije godine. Licu koje prijavljuje boravište izdaje se odgovarajuća potvrda.

Kada je u pitanju odjava boravišta, građanin odjavljuje boravište nadležnom organu po mjestu boravišta, neposredno prije odlaska iz mjesta boravišta. Licu koje odjavljuje boravište takođe se izdaje odgovarajuća potvrda.

Ukoliko građanin ne odjavi boravište, smatra se da je boravište prestalo nakon isteka vremena navedenog u prijavi. Međutim, u slučaju da u prijavi nije navedeno vrijeme trajanja boravka, a boravište nije odjavljeno, prijava boravišta važi dvije godine od dana prijave, nakon čega je građanin dužan da ponovo prijavi boravište ako i dalje boravi u mjestu u kome je imao prijavljeno boravište.

Pasiviziranje prebivališta i boravišta

Na zahtjev suda, organa državne uprave, drugog organa ili organizacije, kao i drugog pravnog ili fizičkog lica, koje ima opravdan pravni interes, nadležni organ vrši provjeru činjenice stalnog stanovanja, odnosno privremenog boravka na adresi na kojoj je građanin prijavio prebivalište, odnosno boravište. Ukoliko utvrdi da građanin ne stanuje na adresi na kojoj ima prijavljeno prebivalište, odnosno boravište ili ako utvrdi da je prilikom prijave prebivališta, odnosno boravišta dao neistinite podatke, nadležni organ donosi rješenje kojim pasivizira adresu prebivališta, odnosno boravišta. Nakon što je nadležni organ pasivizirao adresu prebivališta, odnosno boravišta, građanin koji živi na teritoriji Republike Srbije dužan je da prijavi prebivalište i adresu na kojoj stanuje u roku od osam dana od dana prijema navedenog rješenja. U slučaju da građanin ne prijavi prebivalište na taj način, nadležni organ mu utvrđuje prebivalište po osnovu prava svojine na stanu, ugovora o zakupu stana ili drugom pravnom osnovu. Takođe, nadležni organ će, po službenoj dužnosti, pasivizirati adresu prebivališta, odnosno boravišta, u slučaju prestanka državljanstva Republike Srbije ili smrti građanina.

Evidencija prebivališta, boravišta i privremenog boravka u inostranstvu

Evidencije prebivališta, boravišta i privremenog boravka u inostranstvu vodi ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove, u elektronskom obliku. Prebivalište građana evidentira se u evidenciji o izdatim ličnim kartama, koja ujedno služi i kao evidencija prebivališta, ili se o tome vodi posebna evidencija, dok je evidencija privremenog boravka u inostranstvu sastavni dio evidencije prebivališta.

Evidencija prebivališta i boravišta građana je jedinstvena i sadrži sljedeće podatke: jedinstveni matični broj građana, ime i prezime, rođeno prezime, pol, datum i mjesto

rođenja, ime i prezime oba roditelja, odnosno staratelja, jedinstveni matični broj roditelja, odnosno staratelja, adresu prebivališta (boravišta, prebivališta u inostranstvu), zanimanje, državljanstvo, bračno stanje i datum prijave, odnosno odjave prebivališta, boravišta ili privremenog boravka u inostranstvu i povratka iz inostranstva. Takođe, Zakon predviđa da se evidencije prebivališta i boravišta građana čuvaju trajno.

Na zahtjev građanina nadležni organ izdaje uvjerenje o njegovom prebivalištu ili boravištu, koje predstavlja javnu ispravu i sadrži podatke iz evidencije prebivališta i boravišta građana. Građanin ima pravo da traži ispravku netačnih i zastarelih podataka koji se na njega odnose.

Takođe, na zahtjev suda, organa državne uprave, drugog organa ili organizacije, kao i drugog pravnog ili fizičkog lica, koje ima opravdan pravni interes, nadležni organ je dužan da dostavi tražene podatke iz evidencije prebivališta i boravišta građana, u skladu sa propisima o zaštiti podataka o ličnosti.

Nadležni organ može podatke iz evidencije prebivališta i boravišta građana davati državnim i drugim organima i organizacijama, kao i drugim pravnim i fizičkim licima, pod sljedećim uslovima:

- 1) ako su zakonom ili drugim propisima ovlašćeni da traže i primaju te podatke;
- 2) ako su im ti podaci neophodni za izvršavanje poslova iz njihove nadležnosti;
- 3) ako obezbjeđuju zaštitu ličnih podataka.

Obavještavanje nadležnog organa

Organ nadležan za izvršenje krivičnih sankcija dužan je da obavijesti nadležni organ na čijoj teritoriji osuđeno lice ima prebivalište da je osuđeno lice smješteno, odnosno otpušteno sa izdržavanja kazne čim to lice stupi na izdržavanje kazne, odnosno neposredno nakon što je otpušteno, a nadležni organ taj podatak unosi u evidenciju prebivališta.

Pravno lice, preduzetnik i fizičko lice koje pruža usluge smještaja dužno je da vodi evidenciju dolazaka i odlazaka građana u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast turizma. Takođe, lice koje pruža usluge smještaja dužno je da stavi na uvid navedene podatke iz evidencije policijskom službeniku, na njegov zahtjev.

Građani koji primaju na stanovanje lica koja su obavezna da prijave prebivalište, odnosno boravište, dužni su da omoguće da ta lica budu prijavljena i da im učine dostupnim svu neophodnu dokumentaciju za prijavljivanje prebivališta, odnosno boravišta.

Članovi 20-23 Zakona o prebivalištu i boravištu građana

IZVORI INFORMACIJA

Compendium of Good Practices in Identity Management in the OSCE Region, OSCE/ODIHR 2017, <https://www.osce.org/odihr/346906?download=true>

Federal Act on Registration http://www.gesetze-im-internet.de/englisch_bmg/englisch_bmg.html#p0184

Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymas, <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.60193/ltCDTVwwYk>

Population Register Act <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/516012014003/consolide>

Republic of Estonia, Ministry of Interior: Protection of information in the population register <https://www.siseministerium.ee/en/population-register>

Republic of Estonia, Ministry of Interior: Residence Procedures <https://www.siseministerium.ee/en/residence-procedures>

Uputstvo za registraciju stanovništva, OSCE/ODIHR 2018, <https://www.osce.org/me/odihr/384882?download=true>

Zakon o prebivalištu („Narodne novine“ br. 144/12 i 158/13) <https://www.zakon.hr/z/557/Zakon-o-prebivali%C5%A1tu>

Zakon o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine ("Sl. glasnik BiH", br. 32/2001, 56/2008 i 58/2015), <https://www.paragraf.ba/propisi/bih/zakon-o-prebivalistu-i-boravistu-drzavljana-bosne-i-hercegovine.html>

Zakon o prebivalištu i boravištu građana ("Sl. glasnik RS", br. 87/2011), https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_prebivalistu_i_boravistu_gradjana.html

Zakon o prijavi prebivališča („Uradni list RS“, br. 59/06 – uradno prečišćeno besedilo, 111/07 i 52/16 – ZPPreb-1) <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1596>

Zakon o registru birača („Narodne novine“ br. 144/12 i 105/15) <https://www.zakon.hr/z/558/Zakon-o-registru-bira%C4%8Da>